

2.5.2024 SLÁVNOSTNÁ PRIPOMIENKA 105. VÝROČIA ÚMRTIA M.R. ŠTEFÁNICA PRED AKADÉMIOU OZBROJENÝCH SÍL

Milan Rastislav Štefánik sa narodil 21. júla 1880 v Košariskách ako šieste dieťa miestneho evanjelického farára Pavla Štefánika a jeho manželky Albertíny, rodenej Jurenkovej. Základné vzdelanie získal Milan v rodnej obci, v maďarčine sa zdokonalil v Šamoríne. Neskôr študoval na ev. lýceu v Bratislave a v Šoproni. Po maturite na lýceu v Sarvaši v r. 1898 odišiel do Prahy študovať stavebné inžinierstvo na České vysoké učení technické. Po dvoch rokoch prechádza na Filozofickú fakultu UK a venuje sa štúdiu matematiky a hvezdárstva. Okrem odborných astronomických prednášok ho zaujali aj prednášky prof. T. G. Masaryka z filozofie, čím sa tvorili základy ich budúcej politickej spolupráce. Štúdiá v Prahe skončil v roku 1904, keď bol promováný za doktora filozofie.

Po štúdiách odišiel do Paríža, kde pracoval ako asistent u astrofyzika J. Janssena, riaditeľa observatória v Meudone. Bol priekopníkom v metódach na výskum Slnka. Pozorovania robil na Mont Blancu, v Španielsku, Turkestane, Brazílii a v Tichomorí. Za vedecké práce získal cenu Francúzskej astronomickej spoločnosti, Janssenovu a Wildeho cenu Francúzskej akadémie vied. Za vedecké a diplomatické úspechy dostal od Francúzskej vlády Rád rytiera Čestnej légie.

Počas 1. sv. vojny bol poverený organizáciou vojenskej meteorologickej služby vo Francúzsku. Popri tom sa snažil presadiť koncepciu novej Európy po rozpade Rakúsko-Uhorska – emancipáciu nových samostatných štátov, vrátane Česko-slovenska. V tomto smere spolupracoval s T.G. Masarykom a E. Benešom a spolu založili tzv. „Národnú radu československú“ (1916). Významné poslanie vykonal M.R. Štefánik v Rusku, v USA a v Taliansku v súvislosti s realizáciou vojenských a politických zámerov čs. zahraničného odboja a s formovaním čs. armády v zahraničí. Medzitým sa utvorila vláda ČSR, v ktorej bol M.R. Štefánik ministrom vojny. Po vzniku ČSR povedal: „Teda Česi a Slováci sú konečne slobodní. Som spokojný sám so sebou. Mohol by som pokojne zomrieť.“

Žiaľ, tento jeho výrok sa naplnil. Po dlhých rokoch, strávených v zahraničí, sa v nedeľu 4. mája 1919 vypravil z talianskeho Galarate letecky na cestu do vlasti. Lietadlo sa však pri druhom pokuse o pristátie zrútilo na letisku vo Vajnorochoch.

PIETNA SPOMIENKA, ORGANIZOVANÁ DUCHOVNOU SLUŽBOU AOS M.R. ŠTEFÁNICA

Predstavitelia AOS a hostia zľava: rektor AOS M.R. Štefánika brig. gen. Ing. Aurel SABÓ, PhD., zástupca primátora mesta L. Mikuláš Ing. Rudolf URBANOVIČ, prorektor AOS M.R. Štefánika pre vojenské veci plk. gšt. Ing. Štefan ACSAI, prorektor AOS M.R. Štefánika pre vedu brig. gen. v.v. doc. Ing. Boris ĎURKECH, CSc., predseda Oblastného výboru SZPB brig. gen. v.v. Ing. Marian ÁČ, PhD., predseda Rady KVD Liptov pplk. v.v. RSDr. Peter KRAMRČÍK, predsedníčka Klubu Spoločnosti M.R. Štefánika v L. Mikuláši p. Kvetoslava STAROŇOVÁ, riaditeľ rektorátu AOS M.R. Štefánika pplk. Ing. Martin CHOVANEK, PhD.

Pietnou spomienkou sprevádzal dekan farnosti sv. Jany z Arku, mjr. Tomáš HUĎA a dekan Ústredia ekumenickej pastoračnej služby mjr. Ľubomír KORDOŠ. Prítomným sa v rámci programu prihovorel rektor AOS M.R. Štefánika brig. gen. Aurel SABÓ, ktorý ocenil osobnosť M. R. Štefánika a poukázal na jeho hodnoty odvahy, vytrvalosti a lásky k vlasti, ktoré nám neustále pripomína. „*Želám si, aby bol príklad generála Štefánika inšpiráciou pre našich študentov, aby neustále a neúnavne pracovali na obrane a rozvoji hodnôt, za ktoré bojoval*“, uviedol pán rektor. Príhovor mal aj zástupca primátora mesta R. URBANOVIČ, ktorý pripomenul spoluprácu M.R. Štefánika s Vavrom Šrobárom, prítomnosť M.R. Štefánika na Liptove a jeho neoceniteľný význam pre vznik samostatnej Česko-slovenskej republiky.

Následne rektor AOS M.R. Štefánika a prítomní čestní hostia položili vence k pamätníku M.R. Štefánika a zapálili kahance.

Na pietnej spomienke sa okrem príslušníkov AOS M.R. Štefánika zúčastnili aj členovia Klubu spoločnosti M. R. Štefánika v L. Mikuláši, Oblastnej organizácie SZPB, Matice slovenskej v L. Mikuláši, KVD Liptov, Českého spolku a iní záujemcovia z mesta.

Mjr. T. HUĎA

Brig. gen. A. SABÓ

Ing. R. URBANOVIČ

